

Križarski pohod proti zgodovinopisju

Gregor Wakounig je aktivist akcijskega krožka Pliberk - www.no-ustasa.at

To soboto se bo na Libuškem polju zopet zgodilo, če za merilo vzamemo število udeležencev, največje fašistično srečanje v Evropi. Nad desettisoč ljudi (v glavnem Hrvati, vendar pa npr. tudi domobranski ideologiji naklonjeni Slovenci in drugi) bo, odeti v uniforme morilskih ustaških zločincev, pustilo plapolati zastave kvizlinške »Neodvisne države Hrvaške«. Da bo slika popolna, pa jo pocukrajmo še malce s hitlerjevimi pozdravi in na ves glas vpitim geslom »za dom spremni«, torej s hrvaško različico nacističnega »heil Hitler«.

Skratka, najkasneje od minulega leta dalje, ko je avstrijske in tudi mednarodne množične medije preplavila obilica člankov, ki so razkrili, kaj je pod krinko cerkvene spominske proslave, ne gre več spregledati, da se tu odvija fašistična fešta prve vrste.

Za časa Jugoslavije je slovesnost v primerjavi z danes obiskala le peščica ljudi. Omenjati poveljne poboje fašističnih borcev in tudi mnogih civilnih pristavev fašizma je bil v SFRJ tabu, saj bi to razkrilo temno plat socialističnega živčava. Dejstvo je pač, da so se le-ti poboji zgodili in da je bil to zločin. Vprašanje je le, kako se spomnimo tega zločina. Kar se dogaja v Pliberku ni enostavno jasno obžalovanje mrtvih, marveč propagandna prireditev hrvaške skrajne des-

nice. Narativ, ki ga slišimo za Libuškem polju je ta o »križevem potu« trpečega hrvaškega naroda. Ta ideja je postala popularna predvsem v času hrvaške osamosvojitvene vojne, ko je hrvaški nacionalizem v obliki nostalgije do ustašev spet privrel na površino.

Rdeča nit ideje o »križevem potu« je ta, da se hrvaški narod smatra kot žrtev njemu nenaklonjenih večjih sil. V drugi svetovni vojni oz. tik po njej naj bi to bile čete NOB, po razpadu Jugoslavije pa Srbi ali kdor koli se je hrvaški vojski zoperstavil. Sicer takšna interpretacije polpretekle zgodovine nudi odlično podlago, »lastnemu« narodu pripisati vlogo nedolžne žrtve, vendar pa popolnoma ignorira zgodovinska dejstva, ki so sploh privedla tako do povojnih pobojev kot tudi do balkanskih vojn.

Ustaši niso bili enostavno regularna vojska, marveč so dolgo pred dogodkom v Pliberku bili odgovorni za vzpostavitev najbolj krvoločnega režima dvajsetega stoletja. V koncentracijskem taborišču v Jasenovcu so ustaši s pomočjo nacističnega rajha industrijsko poklali na desettisoče Romov, Srbov in Judov. Nešteto drugih žrtev, med njimi tudi števili hrvaški antifašisti, so pristali v ustaških ječah in mučilnicah. Da antifašističnim silam – tako zaveznikom kot tudi jugoslovanskim partizanom – konec

koncev ni preostalo nič drugega, kot s puško v roki iti v boj proti sistemu in ideologiji, ki sta temeljila na genocidu, je zgodovinsko dejstvo. In ravno kot koruški Slovenci in Slovenke jim moramo za to biti hvaležni, kajti sicer tega komentarja najbrž ne bi bili več v stanju prebrati. Na Libuškem polju do danes taborišče Jasenovac in ustaški zločini niso nikoli bili tema. Ravno tako, kakor da bi se bili ustaši kot nedolžni fantki izgubili na poti in po naključju pristali v Pliberku. Ko da vseh teh let klanja in genocida nikoli ne bi bilo. Obup!

Obupno pa je tudi gledati, kako se deželne in državne oblasti sprenevedajo, češ da nimajo pravnih možnosti za prepoved srečanja. Ko pišem te vrstice, je državno tožilstvo ravno zavrnilo kazensko ovadbo udeleženca libuškega srečanja z jasno vidnim tetoviranim kljukastim križem na roki. Razlog za zavrnitev: pomanjkanje dokazov.

Kot pri zloglasnem srečanju na celovškem Vrhu/ Ulrichsbergu tudi tokrat kaže tako, kot da bo edinole močna civilnodružbena iniciativa lahko ustavila fašistični direndaj. Avstrijske oblasti, sodeč po »pomanjkanju dokazov« spričo razkazovanja kljukastega križa, zaenkrat še niso voljne.